

Uppgifter för klassundervisning

Målen för undervisningen:

- Undervisa eleverna om begrepp relaterade till e-handel.
- Vägleda eleven att känna igen sina rättigheter och skyldigheter som konsument när de handlar online.
- Hjälpa eleverna att identifiera vilka faktorer som påverkar priset på varor och tjänster som köps online.
- Väcka elevernas medvetenhet om e-handelsmetoder som riktad reklam och oetiska metoder.
- Motivera eleverna till ansvarsfull hantering av sin egen ekonomi.

Instruktioner för användning av övningar

1. Följande övningar är avsedda som par- eller gruppuppgifter för klassrumsundervisning.
2. I uppgifterna övas informationssökning, praktisk tillämpning och kritiskt tänkande. För att utföra uppgifterna behövs en digital enhet, som en dator eller telefon.
3. Uppgifterna är färdiga att användas och kan kopieras direkt till studenterna.

Övning 1) Undersök nätbutiker

Välj en intressant nätbutik. Undersök och diskutera tillsammans hur webbplatsen är utformad. Utvärdera hur ditt köpbeteende styrs. Kom ihåg varför det är viktigt att ta reda på vilket land nätbutiken är belägen i. Ni kan använda följande frågor som stöd för diskussionen:

- A. Undersök vilka varor eller tjänster butiken säljer.
- B. Titta på hur varor och tjänster presenteras för dig.
- C. Vilka element används på webbplatsen för att styra din navigering och dina framsteg?
- D. Vilka metoder används för att uppmuntra impulsköp?
- E. Hur ser köpprocessen ut och vilka betalningsalternativ erbjuds?
- F. Hur fungerar kundservicen och hur kan man kontakta den vid behov?

Samla svaren i form av en rapport, sammanfattning eller presentation.

Övning 2) Bekanta er med försäljningsplattformar

Välj en intressant försäljningsplattform. Undersök och diskutera tillsammans hur webbplatsen är utformad. Utvärdera hur ditt köpbeteende styrs. Kom ihåg varför det är viktigt att ta reda på om säljaren är ett företag eller en annan konsument. Ni kan använda följande frågor som stöd för diskussionen:

- 1. Undersök vilka varor och tjänster som säljs på försäljningsplattformen.
- 2. Titta på var ni hittar information om säljaren för varje såld vara eller tjänst.
- 3. Titta på hur varor och tjänster presenteras.
- 4. Kan ni identifiera vem som är säljare på plattformen - en privatperson eller ett företag?
- 5. Vilka element används på webbplatsen för att styra navigeringen och framstegen?
- 6. Vilka metoder används på försäljningsplattformen för att uppmuntra impulsköp?

Samla svaren i form av en rapport, sammanfattning eller presentation.

Övning 3) Jämförelse av elektroniska tjänster

Finns det skillnader i tjänster och avtalsvillkor?

A. Välj två elektroniska tjänster (t.ex. streamingtjänst, matleveranstjänst eller någon annan bekant tjänst).

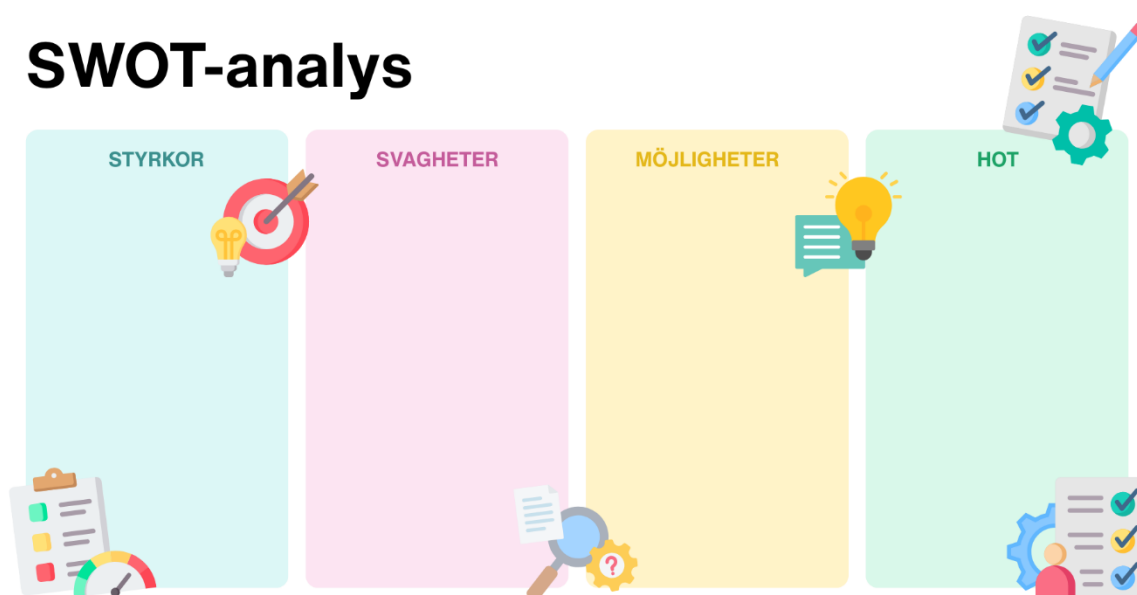
B. Jämför dessa tjänster med varandra utifrån följande frågor:

- Undersök tjänsternas erbjudanden, priser, kundservice och användarupplevelser. Vad har de gemensamt? Vad skiljer dem åt?
- Ta reda på konsumenträttigheter vid köp, användning och uppsägning av elektroniska tjänster. Vad är skillnaden mellan att köpa en tjänst och att köpa en vara?
- Läs KKV-bloggen. Denna artikel finns endast tillgänglig på finska.
<https://www.kkv.fi/blogit/kkvblogi/vertailupalveluiden-kayttaminen-vaatii-valppauttakuinka-tunnistaa-vertailun-sudenkuopat/>

C. SWOT-analys är en metod för att undersöka styrkor, svagheter, möjligheter och hot. Skapa en jämförelsetabell där ni presenterar styrkor och svagheter för de två tjänsterna ur konsumentskyddets perspektiv. Fyll i era observationer i den nedladdningsbara SWOT-tabellen.

D. Presentera er jämförelse för klassen och diskutera tillsammans med resten av klassen vilken tjänst de anser vara bäst och varför.

SWOT-analys

Övning 4) Undersök interna köp i appar

Undersök interna köp i spel eller appar och deras påverkan på användningen och kostnaderna.

- A. Diskutera vilka spel eller appar ni använder.
- B. Välj ett spel eller en app som har interna köp.
- C. Undersök vilka produkter eller fördelar som erbjuds genom interna köp i spelet eller appen.
- D. Hur påverkar köpen användningen av appen eller spelets framsteg?
- E. Hur påverkar köpen användarens konsumtionsbeteende?

Skapa en presentation där ni presenterar era observationer. Diskutera tillsammans i klassen hur interna köp i spel eller appar kan påverka användarens upplevelser och ekonomiska beslut.

Övning 5) Kognitiva snedvridningar styr köp

Det finns en mängd psykologiska mekanismer som kan leda oss vilse och få våra sinnen att tro på falsk information. Även om vi inte kan undvika dessa sinnesfällor kan vi bli medvetna om dem och därigenom motstå felaktig information och snedvridna slutsatser.

- A. Infografiken om kognitiva snedvridningar introducerar dig till sinnesfällorna och hjälper dig att identifiera situationer där ditt sinne hotar att leda dig vilse. Bekanta er med infografiken på Sällskapet för mediafostrans sidor. Infografiken finns endast tillgänglig på finska. [Infografik: Kognitiva snedvridningar](#)
- B. Vilka kognitiva snedvridningar är du redan bekant med? Vilka är helt nya för dig?
- C. Kommer du ihåg situationer där en kognitiv snedvridning kan ha påverkat ditt beteende/tänkande?
- D. Hur kan du undvika att bli vilseledd av kognitiva snedvridningar?

Välj en kognitiv snedvridning från infografiken och ge ett konkret exempel på hur den kan synas i din vardag. Dela dessa exempel med klassen.

Källa: Sällskapet för mediafostran

Övning 6) Jämförelse av betalningsmetoder och överföring av betalning

Bekanta er med olika betalningsmetoder (t.ex. bankkort, kreditkort, mobilbetalningar, kontanter) och särskilt "njut nu, betala senare"-alternativet.

- A. Välj 4–5 betalningsmetoder.
- B. Undersök säkerheten, användbarheten, kostnaderna och acceptansen av varje betalningsmetod i olika butiker och tjänster.
- C. Skapa en jämförelsetabell där ni presenterar styrkor och svagheter för varje betalningsmetod. Alternativt kan ni skapa SWOT-analyser för två av de mest intressanta tjänsterna. SWOT-analys är en metod för att undersöka styrkor (Strengths), svagheter (Weaknesses), möjligheter (Opportunities) och hot (Threats) ur konsumentskyddets perspektiv.

Diskutera tillsammans vilken betalningsmetod som är mest rimlig i olika köpsituationer och vilka risker som är förknippade med att överföra betalning.

Övning 7) Kritisk informationssökning och egen ekonomi

Undersök vilka lösningar som erbjuds på nätet för ekonomiska svårigheter.

- A. Titta på Critical-projektets video. Videorna finns endast tillgängliga på finska. [Undervisning i bedömning av pålitlighet hos nättexter: Videomaterial - Biblioteket för öppna läromedel \(aoe.fi\)](#)
- B. Bekanta er med Sällskapet för mediafostrans verktyg för kritisk utvärdering. Verktöget finns endast tillgängligt på finska. [Verktöget för kritisk utvärdering av webbinnehåll](#)
- C. Sök information om hantering av ekonomiska frågor med hjälp av sökord. Välj en webbplats för noggrannare granskning.
- D. Utvärdera den webbplats du har funnit genom att fylla i bedömningsverktöget.

Diskutera med hela klassen om vikten av kritisk informationssökning som en del av ekonomiska färdigheter.

Källor

Critical, [Critical – Critical Project](#)

Sällskapet för mediafostrans: [Sällskapet för mediafostran: En kort introduktion på svenska- Mediakasvatuseura - mediakasvatuksen asiantuntija](#)

Övning 8) Trygggeten i betalningsmetoder

Undersök tryggheten och riskerna med olika betalningsmetoder.

- A. Bekanta er med olika betalningsmetoder: (t.ex. kreditkort, mobilbetalning, kontanter).
- B. Undersök vilka risker som är förknippade med tryggheten för varje betalningsmetod (t.ex. identitetsstöld, bedrägerier).
- C. Ta reda på hur betalningsmetoden påverkar möjligheten att få ersättning om du inte får den vara du har beställt och betalat för, eller om varan är felaktig.
- D. Skapa en presentation där ni presenterar era observationer och ge tips för säker betalning.

Diskutera tillsammans hur konsumenten kan skydda sig i olika betalningstransaktioner.

Övning 9) Penno.fi hjälper till att göra inkomster och utgifter synliga

Det finns icke-kommersiella tjänsteleverantörer som erbjuder pålitliga budgeteringsverktyg. Den kostnadsfria webbapplikationen Penno.fi, som drivs av Takuusäätio, hjälper till att förstå hur mycket pengar som går åt under en månad. I Penno kan man noggrant följa sina utgifter med hjälp av kategorisering och etiketter. Inköp kan delas in i tre kategorier: nödvändiga, användbara och onödiga.

- A. Bekanta er med Penno-tjänsten. Tjänsten kan översättas till svenska från sidans övre kant <https://www.penno.fi/>
- B. Registrera månadens inkomster och kända utgifter i Penno i förväg. Efter detta vet ni hur mycket pengar som fortfarande finns kvar för inköp.
- C. Följ inköpen i Penno genom att kategorisera dem som nödvändiga, användbara och onödiga.

Diskutera era observationer med ditt par.

Övning 10) Vad är dropshipping?

1) Sök information om dropshipping-modellen, dess funktion och hur den skiljer sig från traditionell detaljhandel. Ni kan använda webbkällor, artiklar och videor som hjälp.

- A. Diskutera tillsammans fördelarna och nackdelarna med dropshipping.
- B. Vad lockar entreprenörer? Och konsumenter?
- C. Vilka risker finns det för entreprenören?

2) Varför är Kina en populär källa för dropshipping-produkter?

- A. Undersök plattformar som AliExpress, Alibaba och de produkter de erbjuder. Utvärdera hur Kinas produktion och logistik påverkar dropshipping-verksamheten.
- B. Vilka är Kinas fördelar och utmaningar i detta sammanhang?
- C. Välj en produkt som säljs med dropshipping-modellen från Kina. Sök efter produkten på AliExpress eller en liknande webbplats.
- D. Ta reda på produktens pris, fraktkostnader och uppskattad leveranstid. Ni kan också jämföra produktens pris på andra webbplatser.
- E. Tänk på konsumentskydd och produktsäkerhet ur konsumentens perspektiv.

3) Rapportering och presentation:

- A. Skapa en rapport där ni presenterar den information ni har funnit om dropshipping, Kinas roll och den valda produkten. Rapporten bör också behandla eventuella risker, konsumentskydd och miljöaspekter samt kvalitetskontroll och leveransproblem.
- B. Presentera ert slutresultat för klassen.

4) Organisera en avslutande diskussion efter presentationerna där studenterna kan dela sina tankar om dropshippingens framtid och dess påverkan på konsumentbeteende.

- A. Reflektera över vad studenterna har lärt sig om dropshipping och Kinas handel.
- B. Vilka risker finns det för småföretagare som bygger en webbshop på dropshipping-principen?

Övning 11) Spela bingo

Du kan ladda ner bingobrickan till din dator från läraravsnittet.

Låt oss diskutera

Rör dig i rummet och leta efter ett par som du kan presentera ämnet för. Efter diskussionen, markera ämnet som behandlat. Sök sedan ett nytt par.

Fortsätt tills du har fyllt i alla punkter på bingobrickan.

Dessa saker tar jag hänsyn till vid nätinköp.

Mina sätt att undvika frestelser på nätet.

Så här säkerställer jag att erbjudandena verkligen är billigare.

Så här drar jag nytta av konsumentens rättigheter vid köp.

Mina tankar om sociala medier som köpställe.

Om varan har ett fel, bör konsumenten...

Mina tips för att spara vid nätinköp.

Mina val av betalningsmetod på nätet. Motivera.

Sådan konsument är jag.

